

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felső oktatási intézmény	Babe -Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4 Szakterület	Pszichológia
1.5 Képzési szint	Alapképzés (Licenz)
1.6 Szak / Képesítés kódja	Pszichológia – magyar nyelven/ Pszichológia L40802008010

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Iskolai- és karriertanácsadás						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr Batiz Enik adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Drd. Farkas Zsuzsa tanársegéd/drd. Veress Anna						
2.4 Tanulmányi év	III	2.5 Félév	II	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	alap

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	4	melyből 1: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből 1: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					5 óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					2
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					2
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					1
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					1
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszámja	70				
3.8 A félév össz-óraszámja	154				
3.9 Kreditszám	6				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	
4.2 Kompetenciabeli	

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	Előadóterem
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Szeminárium terem, audio-video felszerelés

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C1. A pszichológia szakterületére vonatkozó fogalmakkal való megismerés végzése</p> <p>C3. A pszichológia tárgyköréhez tartozó problémahelyzetek és ezek lehetséges megoldásainak kritikai kiértékelése</p> <p>C4. Az egyén, a csoport és a szervezet pszichológiai felmérése</p> <p>C5. Pszichológiai beavatkozások megtervezése és kivitelezése</p> <p>C6. Kapcsolatépítés és interperszonális kommunikáció a pszichológiában</p>
Transzverzális kompetenciák	<p>A szakma gyakorlására érvényes deontológiai elveknek megfelelő szakmai feladatvégzés</p> <p>Hatékony munkavégzési eljárások alkalmazása különböző hierarchikus szinteken működő, multidiszciplináris csoportokban</p> <p>A szakmai kompetenciáknak a társas környezet dinamikájához való igazítása, a folyamatos fejlődés iránti szükséglet (ön)értékelése révén</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ol style="list-style-type: none"> 1. A tudományterület és az adott szakirány alapfogalmainak, elveinek és módszereinek ismerete, megértése és helyes alkalmazása 2. Az adott szakirányhoz tartozó fogalmak, helyzetek, folyamatok magyarázata és értelmezése az alapismeretek felhasználásával 3. Különböző, az adott szakirányra jellemző problémahelyzetek megoldására kidolgozott elvek és alapvető módszerek alkalmazása 4. Standard kritériumok és módszerek alkalmazása különböző fogalmak, folyamatok, programok, módszerek és elméletek minőségének, érdemeinek és korlátainak értékelésére 5. Szakprojektek kidolgozása a szakmában elfogadott elvek és módszerek alapján
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<p>C.1.1. A sajátosan a pszichológia tárgykörébe illetve általánosabban a társadalomtudományok tárgykörébe tartozó fogalmak, elméletek és alapvető módszerek szakmai közlés során történő megfelelő használata</p> <p>C.1.2. Pszichológiai jelenségek magyarázata és értelmezése, a területhez tartozó fogalmak és alapvető elméletek megfelelő használata által</p> <p>C.3.1. Az információk minőségének értékelése és az alkalmazott fogalmaknak hierarchizálása a tudományterület, a meghatározás illetve a kontextus igényeinek megfelelően</p> <p>C.3.2. A tények és elméletek magyarázata és értelmezése, a tudományterületre jellemző alapismeretek révén, valamint az egyéni módon szerzett információk és megfigyelések által</p> <p>C.3.3. Problémahelyzetek megoldása, a megoldási alternatívák alapos elemzése révén</p> <p>C.3.4. Érvelés, az érvek validitásának felbecslése</p> <p>C.3.5. Problémaközpontú, koherens és valós alapokra támaszkodó szakmai projektek kidolgozása (álproblémák felismerése)</p> <p>C.4.1. A pszichológiai (egyéni-, csoportos- és szervezeti szint) értékelés specifikus fogalmainak, módszereinek és eszközeinek helyes szaknyelvi alkalmazása</p> <p>C.4.2. Sajátos pszichológiai vizsgálatok és beavatkozások eredményeinek értelmezése</p> <p>C.4.3. Pszichodiagnosztikai stratégia kidolgozása a megfelelő, etalonált és</p>

	<p>validált mérési és beavatkozási módszerek és eszközök azonosításával, a pszichológiai mérés céljától és a célcsoporttól függően</p> <p>C.4.5. Az egyén, a csoport, a szervezet szempontjából releváns diagnózis kidolgozása minőségi és mennyiségi módszerekkel</p> <p>C.5.1. A pszichológiai beavatkozás, a tanácsadás és pszichoterápia alapvető elméleteinek és modelljeinek helyes szaknyelvi alkalmazása</p> <p>C.5.2. Konkrét pszichológiai helyzetek értelmezése (egyéni/csoportos/szervezeti szinten)</p> <p>C.5.3. Beavatkozási stratégia/stratégiák kidolgozása a célcsoport problémáinak megoldása érdekében</p> <p>C.5.4. A beavatkozási terv minőségének kiértékelése</p> <p>C.5.5. A kliens sajátos igényeihez alkalmazkodó beavatkozási terv kivitelezése az egyén/csoport/szervezet szintjén, valamint a beavatkozás folyamatos nyomonkövetése és hatásának felmérése</p> <p>C.6.2. A kommunikációnak, a különféle kommunikációs módozatoknak a szakmai tevékenységben játszott szerepének felismerése</p> <p>C.6.3. A hatékony kommunikáció elveinek alkalmazása a pszichológiai beavatkozásban a hatékony szakember-kliens kapcsolat kiépítése érdekében</p> <p>C.6.4. Az egyén/célcsoport által adott visszajelzés értelmezése és annak meghatározása, hogy a klienssel való kommunikáció mennyire volt hatékony</p> <p>C.6.5. A kliens pszichológiai jellemzőihez és igényeihez igazított kommunikációs kapcsolat kiépítése</p>
--	--

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A tanácsadás fogalma. A tanácsadás formáinak rendszerezés modellje.	Bemutató, problematizálás	
2. A pályaválasztási tanácsadás és a karriertanácsadás fogalma.	Bemutató	
3. A pályaválasztási tanácsadás céljai, lépései, beavatkozási területei és módszerei	Bemutató	
4. A pályaválasztási tanácsadás megtervezése	Bemutató, problematizálás	
5. Pályaválasztási elméletek	Bemutató, problematizálás	
6. A tanácsadás fogalma és célkitűzései	Bemutató, problematizálás	
7. Az iskolai tanácsadás elméleti megközelítései	Bemutató, problematizálás	
8. Az iskolai tanácsadás beavatkozási szintjei: a konzultáció fókuszai	Bemutató	
9. Konzultációs modellek. A tanácsadó kompetenciái	Bemutató, problematizálás	
10. Konzultációs módszerek és technikák	Bemutató, problematizálás	
11. A konzultációs kapcsolat kiépítése	Bemutató	
12. A tanácsadás folyamatának megtervezése	Bemutató	

Kötelező könyvészet

Borbély-Pecze T. B. (2010). Életút-támogató pályaorientáció, ELTE PPK, PhD értekezés, kézirat.
http://www.borbelytiborbors.extra.hu/CV/BPTBors_PhD_2.pdf, 8-11, 100-121

Borbély-Pecze T. B., Gyöngyösi K. & Juhász Á. (2013). Az életút-támogató pályaorientáció a köznevelésben. Új Pedagógiai Szemle, 5-6., 32-29.

Csányi Zs. Karrier a szervezetben. Tanulmányi útmutató

Fonyó I. & Pajor A. (2000) (szerk). *Fejezetek a konzultáció pszichológiájának témaköréből 1.* ELTE, Budapest

Nyitrai E (2011). A tanácsadás alapjai. In: Császár-Nagy N., Demetrovics Zs. & Vargha A. (Eds.) A klinikai pszichológia horizontja. L'Harmattan Kiadó, Budapest, 271-284.

Petzold, H. & Ramin, G. (2002). *Gyermekpszichoterápia.* Osiris Kiadó, Budapest, 133-161, 212-225.

Ritoók M (2011) Tanácsadás az iskolában. In: Császár-Nagy N., Demetrovics Zs. & Vargha A. (Eds.) A klinikai pszichológia horizontja. L'Harmattan Kiadó, Budapest, 285-300.

Ritoókné Á.M. (2002) (szerk.) *A tanácsadás pszichológiája.* Szöveggyűjtemény. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Ajánlott könyvészet

Geldard, K., & Geldard, D. (1997). *Counselling children. A practical introduction.* Sage Publications.

Lane, D., & Miller, A. (1992). *Child and adolescent therapy: a handbook.* Open University Press, 120-137, 138-156.

Muro, A.E. (1994). *Guidance and counselling in the elementary and middle schools*

Sárosi K. (1983) Gondolatok a pályaválasztási tanácsadásról. In: *Pszichológiai tanácsadás a pályaválasztásban. Módszertani füzetek*, 33,4-50.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Pályaválasztás. Pályaorientáció. Pályaválasztási érettség. Iskolai és szakmai irányítás, karriertervezés	Kérdezés, ötletbörze, csoportmunka, demonstráció	
2. A pályaválasztást befolyásoló tényezők. A pályákhoz kapcsolódó alapképességek. Pálya- és önismeret fejlesztése. Képességek, motívumok, személyiség, értékrend, jövőkép és pályaegettség felmérése. Informálás, karrierbörze, egyéni és csoportos tanácsadás.	Elztes ismeretek aktiválása,	
3. A pályaorientációs folyamat szakaszai. A foglalkozások megtervezése	Demonstráció, csoportmunka	
4. A pályaválasztási identitás elméletei. Pályafejlési elméletek. Holland kongruenciaelmélete. Karrierhorgonyok	Esetelemzés, megvitatás	
5. A tanácsadás formái. Etikai kérdések. Az iskolai, nevelési és pszichológiai tanácsadás megkülönböztetése	Ötletbörze, demonstráció	
6. Az iskolai tanácsadás viselkedéslélektani és humanisztikus megközelítései	Csoportmunka, gyakoroltatás	

7. Prevenció. Fejlesztési tanácsadás. „gyógyító” tanácsadás. Krízisintervenció	Csoportmunka	
8. Problémamegoldó konzultáció. Viselkedéskonzultáció	Demonstráció, csoportmunka, megvitatás	
9. A tanácsadó kompetenciák fejlesztése	Csoportmunka	
10. A konzultációs technikák helye a konzultáció folyamatában. Kérdezőtechnika	Csoportmunka, ötletbörze, megvitatás	
11. A tanácsadó és tanácskérő viszonya. Egyenrangú státusz. A tanácskérő aktív bevonódása. Önkéntes jelleg. Titoktartás. Szerződés kötés	Csoportmunka, esetelemzés	
12. A probléma meghatározása. A probléma elemzése és a kiváltó és fenntartó tényezők azonosítása. Beavatkozási terv. A hatékonyság ellenőrzése	Önismereti munka, esetelemzés	

Kötelező könyvészet

Fazakas Ida (2002). *Pályaorientáció. Módszertani kézikönyv csoportos foglalkozásokhoz*. Albin Alapítvány, Nagyvárad

Gutkin, T.B. & Curtis, M.J. (2005). Az iskolai konzultáció elmélete és gyakorlata. In: *Iskolapszichológia*, 10, ELTE – PPK Trefort Kiadó, Budapest

Ajánlott könyvészet

Jigau, M. (2007) (Ed) *Carrier Counselling. Compendium of Methods and Techniques*. Afir

Lukas, S. (1993). *Where to start and what to ask*. W.W.Norton & Company, New York, 58-77.

Tringer L. (2007). *A gyógyító beszélgetés*. Budapest, Medicina Kiadó

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A **Romániai Pszichológusok Kollégiuma**, a szabadalommal rendelkező **Pszichológusok Deontológiai Kódexe** (www.copsi.ro) és a **213/2004-es Törvény alkalmazási feltételeiben** megfogalmazott elismerési eljárásoknak megfelelően

A Felsőoktatási Szakosodások Nemzeti Besorolása (<http://www.ncis.ro>)

A Romániai Foglalkozási Besorolás (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Záró felmérés	Írásbeli vizsga	70%
	Időszakos felmérés	Ismeretfelmérés	10%

10.5 Szeminárium / Labor	Záró felmérés	Pályaválasztás – interjú és beavatkozási terv	10%
	Folyamatos felmérés	Szemináriumi feladatok	10%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<p>Egy szakmai projekt empirikus és tudományos megalapozottságának kiértékelése, érvelés, kutatás és tartalomelemzés által</p> <p>Átfogó, célzott pszichológiai felmérés végzése a következő doméniumokban: klinikai pszichológia, egészségpszichológia, munka- és szervezetpszichológia, neveléslélektan és iskolai és pályaválasztási tanácsadás, gyógypedagógia, jogi és nemzetvédelmi pszichológia</p> <p>Egy pszichológiai beavatkozási terv kidolgozása és kivitelezése</p>			

Kitöltés dátuma

21.01.2017

Eladás felelőse

dr **Batiz Enik** adjunktus

Szeminárium felelőse

drd. Farkas Zsuzsa tanársegéd

Az intézeti jóváhagyás dátuma

12.02.2017

Intézetigazgató

Dr. Szamosközi István professzor